

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ
ΥΠΟΘΕΣΗ **ÒÈÈ** **(N° 2) κατά της ΕΛΛΑΔΟΣ**
(Προσφυγή υπ' αριθ. 38688/02)
ΑΠΟΦΑΣΗ
ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ
17 Φεβρουαρίου 2005

*Η παρούσα απόφαση θα καταστεί οριστική
υπό τις οριζόμενες στο άρθρο 44 § 2 της Συμβάσεως προϋποθέσεις.
Ενδέχεται να τύχει βελτιώσεων ως προς τη μορφή.*

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Στρασβούργο, 17-02-2005
[υπογραφή :] / S. NIELSEN /
Γραμματέας του Τμήματος

Στην υπόθεση **ÒÈÈ** **(n° 2) κατά της Ελλάδος**

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Πρώτο Τμήμα),
συνεδριάζον σε τμήμα, στη σύνθεση του οποίου μετέχουν οι δικαστές :

Λ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ, *Πρόεδρος,*
Κ.Λ. ΡΟΖΑΚΗΣ,
F. TULKENS,
P. LORENZEN,
N. VAJÍĆ,
S. BOTOUCCHAROVA,
A. KOVLER,

και ο S. NIELSEN, Γραμματέας του Τμήματος.

Αφού διασκέφτηκε σε συμβούλιο στις 27 Ιανουαρίου 2005.

Εκδίδει την ακόλουθη απόφαση, η οποία υιοθετήθηκε κατά την ως άνω ημερομηνία:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση εισήχθη δυνάμει της (υπ' αριθ. 38688/02) προσφυγής, την οποία κατέθεσε κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας ο Έλληνας υπήκοος **ÒÈÈ** («ο προσφεύγων»), ο οποίος προσέφυγε ενώπιον του Δικαστηρίου στις 11 Οκτωβρίου 2002 δυνάμει του άρθρου 34 της Συμβάσεως για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («η Σύμβαση»).

2. Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπείται από τους εξουσιοδοτημένους εκπροσώπους του πληρεξουσίου της, Β. Κυριαζόπουλο, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, και Μ. Παπίδα, Δικαστική Αντιπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Στις 6 Νοεμβρίου 2003, το Δικαστήριο απέρριψε μερικώς την προσφυγή και απεφάσισε να γνωστοποιήσει την αιτίαση περί της διαρκείας της διαδικασίας στην Κυβέρνηση. Δυνάμει του άρθρου 29 § 3 της Συμβάσεως, το Δικαστήριο απεφάσισε να αποφανθεί επί του παραδεκτού και επί της ουσίας.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

4. Ο προσφεύγων γεννήθηκε το 1921 και διαμένει στην Αθήνα.

5. Στις 25 Νοεμβρίου 1994, ο προσφεύγων κατέθεσε ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών αγωγή αποζημιώσεως σε βάρος του Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων – εφεξής «το Ταμείο») επειδή το τελευταίο είχε αρνηθεί να διαβιβάσει στο Ταμείο Νομικών τα στοιχεία τα οποία αφορούσαν περίοδο της δραστηριότητός του ως δημοσίου λειτουργού,

αποστερώντας τον από μεγαλύτερη σύνταξη. Ο προσφεύγων ζητούσε ειδικότερα να του καταβληθούν 956.466 δραχμές (2.807 ευρώ) για υλική ζημία και 2.000.000 δραχμές (5.870 ευρώ) για ηθική βλάβη.

6. Στις 27 Νοεμβρίου 1996, με την απόφαση 16689/96, το δικαστήριο έκανε μερικώς δεκτό το αίτημα του προσφεύγοντος και καταδίκασε το Ταμείο να του καταβάλει το ποσό των 212.942 δραχμών (625 ευρώ).

7. Στις 10 και 21 Ιανουαρίου 1997 αντιστοίχως, ο προσφεύγων και το Ταμείο εφείσβαλαν την απόφαση αυτή.

8. Στις 28 Νοεμβρίου 1997, το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών επικύρωσε την προσβαλλόμενη απόφαση (απόφαση 4747/1997).

9. Στις 25 Απριλίου 1998, ο προσφεύγων κατέθεσε αίτηση αναιρέσεως. Η συζήτηση η οποία αρχικώς είχε ορισθεί για τις 15 Μαρτίου 1999, έλαβε χώρα, μετά από πολλές αναβολές, στις 24 Σεπτεμβρίου 2001.

10. Στις 28 Ιουνίου 2002, το Συμβούλιο της Επικρατείας απέρριψε την αίτηση (απόφαση 1970/2002).

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΟ

I. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 § 1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

11. Ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι λόγω της διάρκειας της διαδικασίας παραβιάσθηκε η αρχή της «εύλογης προθεσμίας», όπως προβλέπεται από το άρθρο 6 § 1 της Συμβάσεως, το οποίο ορίζει ότι :

«Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα η υπόθεσή του να δικαστεί δίκαια (...) εντός ευλόγου προθεσμίας από (...) δικαστήριο, το οποίο (...) θα αποφασίσει (...) επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικής φύσεως (...)»

12. Η Κυβέρνηση αντικρούει τον ισχυρισμό αυτό. Αναφέρει ότι ο

προσφεύγων δεν επεδίωξε την επίσπευση της διαδικασίας και ότι τα επιληφθέντα της υποθέσεως δικαστήρια απεφάνθησαν εντός ευλόγων προθεσμιών.

13. Η περίοδος η οποία πρέπει να ληφθεί υπ' όψη, είχε ως αφετηρία την 25^η Νοεμβρίου 1994, ημερομηνία κατά την οποία επελήφθη της υποθέσεως το Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών, και έληξε στις 28 Ιουνίου 2002, με την απόφαση 1970/2002 του Συμβουλίου της Επικρατείας. Διήρκεσε επομένως επτά έτη, επτά μήνες και τρεις ημέρες, για τρεις βαθμούς δικαιοδοσίας.

A. Επί του παραδεκτού

14. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η αιτίαση αυτή δεν είναι προδήλως αβάσιμη κατά την έννοια του άρθρου 35 § 3 της Συμβάσεως. Επισημαίνει, περαιτέρω, ότι η εν λόγω αιτίαση δεν προσκρούει σε κάποιον άλλο λόγο απαραδέκτου.

B. Επί της ουσίας

15. Το Δικαστήριο υπομιμνήσκει ότι ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας μιας διαδικασίας εκτιμάται αναλόγως των περιστάσεων της υποθέσεως και λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων, τα οποία έχουν διαμορφωθεί από τη νομολογία του Δικαστηρίου και ειδικότερα της πολυπλοκότητας της υποθέσεως, της συμπεριφοράς του προσφεύγοντος και της ευθύνης και συμπεριφοράς των αρμοδίων αρχών, ως και των συνεπειών της διαφοράς για τους ενδιαφερομένους (βλ., μεταξύ πολλών άλλων, *Frydlender κατά της Γαλλίας* [GC], n^ο 30979/96, § 43, CEDH 2000-VII).

16. Το Δικαστήριο έχει κατ' επανάληψη εκδικάσει υποθέσεις παρόμοιες με την παρούσα υπόθεση και έχει διαπιστώσει την παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Συμβάσεως (βλ. προρρηθείσα υπόθεση *Frydlender*).

17. Αφού μελέτησε όλα τα στοιχεία τα οποία του υπεβλήθησαν, το

Δικαστήριο φρονεί ότι η Κυβέρνηση δεν εξέθεσε κάποιο περιστατικό ή επιχείρημα το οποίο θα του επέτρεπε να καταλήξει σε διαφορετικό συμπέρασμα στην προκειμένη περίπτωση. Λαμβάνοντας υπόψη τη σχετική νομολογία του, το Δικαστήριο εκτιμά ότι στην παρούσα υπόθεση η διάρκεια της επίμαχης διαδικασίας είναι υπερβολική και δεν ανταποκρίνεται στην περί «ευλόγου προθεσμίας» επιταγή.

Επομένως, υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Συμβάσεως.

II. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

18. Το άρθρο 41 της Συμβάσεως ορίζει ότι:

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Συμβάσεως ή των Πρωτοκόλλων αυτής, και εάν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλομένου Μέρους δεν επιτρέπει ειμή την ατελή επανόρθωση των συνεπειών της παραβιάσεως αυτής, το Δικαστήριο χορηγεί, εν ανάγκη, στο αδικηθέν μέρος δικαία ικανοποίηση.»

A. Ζημία

19. Ο προσφεύγων αναφέρει ότι υπέστη μέχρι σήμερα υλική ζημία και ηθική βλάβη της τάξεως των 58.694,06 ευρώ.

20. Η Κυβέρνηση εκτιμά ότι και μόνον η διαπίστωση παραβιάσεως θα συνιστούσε επαρκή δικαία ικανοποίηση.

21. Το Δικαστήριο εκτιμά ότι δεν υφίσταται αιτιώδης σύνδεσμος ανάμεσα στην υλική ζημία, την οποία, όπως ισχυρίζεται, υπέστη ο προσφεύγων, και στη διάρκεια της διαδικασίας. Υπενθυμίζει σχετικώς ότι απέρριψε την αιτίαση του προσφεύγοντος όσον αφορά το δικαίωμά του στο σεβασμό της περιουσίας του, ως αβάσιμη (*Καλλίτσης κατά της Ελλάδος* (n^ο 5) (déc.), n^ο 38688/02, από 6 Νοεμβρίου 2003). Επομένως, ουδέν δικαιολογεί επιδίκαση αποζημιώσεως για το λόγο αυτό.

22. Αντιθέτως, το Δικαστήριο εκτιμά ότι η παράταση της επίμαχης διαδικασίας πέραν της «ευλόγου προθεσμίας» προξένησε στον προσφεύγοντα βεβαία ηθική βλάβη, η οποία δικαιολογεί την επιδίκαση αποζημιώσεως. Αποφαινόμενο κατά δίκαια κρίση, κατά το άρθρο 41 της Συμβάσεως, το Δικαστήριο επιδικάζει στον προσφεύγοντα 1.000 ευρώ για το λόγο αυτό, συν οιοδήποτε ποσό ήθελε οφείλεται ως φόρος.

Β. Έξοδα και δικαστική δαπάνη

23. Ο προσφεύγων ζητά επίσης 2.000 ευρώ για τα έξοδα και τη δικαστική δαπάνη που πραγματοποίησε ενώπιον του Δικαστηρίου.

24. Η Κυβέρνηση καλεί το Δικαστήριο να απορρίψει το αίτημα αυτό.

25. Το Δικαστήριο επισημαίνει ότι ο προσφεύγων, ο οποίος δεν εκπροσωπήθηκε από δικηγόρο, δεν προσκομίζει δικαιολογητικά με τα οποία να βεβαιώνεται ότι πραγματοποίησε ιδιαίτερα έξοδα για την προσφυγή του στο Στρασβούργο και εκτιμά ότι δεν πρέπει να του επιδικάσει κάποιο ποσό για το λόγο αυτό.

Γ. Τόκοι υπερημερίας

26. Το Δικαστήριο κρίνει ότι αρμόζει να υπολογισθούν οι τόκοι υπερημερίας επί του επιτοκίου της διευκολύνσεως οριακού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τραπέζης, προσαυξανόμενου κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΩΣ,

1. *Κάνει δεκτή* την προσφυγή κατά τα λοιπά.
2. *Κρίνει* ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Συμβάσεως.
3. *Κρίνει* ότι

α) το διάδικο Κράτος υποχρεούται να καταβάλει στον προσφεύγοντα, εντός τριών μηνών από της ημερομηνίας κατά την οποία η απόφαση θα καταστεί οριστική κατά το άρθρο 44 § 2 της Συμβάσεως, 1.000 ευρώ για ηθική βλάβη, συν οιοδήποτε ποσό ήθελε οφείλεται ως φόρος,

β) από της εκπνοής της προθεσμίας αυτής και μέχρι της καταβολής του, το ποσό αυτό θα προσαυξάνεται με απλό τόκο ίσο προς το ισχύον κατ' αυτό το χρονικό διάστημα επιτόκιο της διευκολύνσεως οριακού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τραπέζης, προσαυξανόμενο κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

7. *Απορρίπτει* το αίτημα περί δικαίας ικανοποίησης κατά τα λοιπά.

Συντάχθηκε στη Γαλλική γλώσσα, εν συνεχεία κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 17 Φεβρουαρίου 2005 κατ' εφαρμογή του άρθρου 77 §§ 2 και 3 του Κανονισμού.

[υπογραφή]

/ Søren NIELSEN /

Γραμματέας

[υπογραφή]

/ Λουκής ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ /

Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση από το συνημμένο υπηρεσιακό έγγραφο στη Γαλλική γλώσσα.

Η ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ

ΜΑΡΙΑ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ